

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ”

Приета от ФС (протокол №/ дата): №2/06.03.2020 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): №7/18.02.2020 г.

Декан:

(Доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МАКРОИКОНОМИКА“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 1; СЕМЕСТЪР: 2

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	220

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Христо Мавров)

2.
(Гл. ас. д-р Татяна Иванова)

Ръководител катедра:
„Обща икономическа теория“ (Доц. д-р Христо Мавров)

I. АНОТАЦИЯ

Макроикономическата теория изучава поведението на националните стопанства в пазарни условия и представя икономиката като сложна система със свои закономерности на функциониране. Курсът по тази дисциплина има за цел да запознае студентите с основните теоретични модели, чрез които се измерват макроикономическите променливи, описват се и се анализират макроикономически явления като безработица, инфлация, цикличност, бюджетен дефицит, държавен дълг, икономически растеж, парично търсене, парично предлагане, парично равновесие и др. Специално внимание се отделя на факторите, от които те зависят в най-голяма степен, на възможностите, ограниченията и инструментите на фискалната и паричната политика за стабилизиране на икономиката и поддържане на икономическия растеж.

Предварителни изисквания.

Успешното усвояване на учебното съдържание на дисциплината предполага студентите предварително да са запознати с основните положения на микроикономическия анализ и да имат необходимата математическа подготовка на ниво среден курс.

Изграждане на знание и разбиране.

На основата на синтеза от базови знания по микроикономика и математика студентите са в състояние да формират нови знания за основните макроикономически понятия, за принципите и подходите в макроикономическия анализ и да разбират значението на различните възгледи и концепции за функционирането на макроикономическата система, и по този начин с лекота да усвоят вътрешната логика и механизмите на развитие на макроикономическите зависимости.

Приложение на знания и умения

Едновременно с това, курсът осигурява методологична и теоретична подготовка, умения и нагласи за използване на научни методи при анализа и управлението на макроикономическите процеси – в частност, дава знания и формира аналитични умения за оценка на последиците и ефективността на използваните инструменти на фискалната, паричната, външнотърговската и валутната политики.

Формиране на нови умения

Изграждайки способности за самостоятелно теоретично мислене, успешно преминалите курса студенти не само разширяват и обогатяват общата си икономическа култура, а разполагат с теоретичен фундамент, който им позволява да разбират, да усвояват и използват научната и научно-приложната литература в областта на специалните икономически дисциплини и по този начин да формират нови конкретно-приложни аналитични умения – особено в областта на публичните финанси, паричната теория и политика, теорията за световното стопанство и други дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

Но по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В МАКРОИКОНОМИКАТА И ИЗМЕРВАНЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОМЕНЛИВИ	
1.1.	Същност, характеристики и кръгов модел на пазарната макросистема.

1.2.	Цели, подходи и инструменти на макроикономическата политика.
1.3.	БНП и БВП – същност, характеристики и сравнение. Подходи при измерването на БВП – производствен метод, разходен подход, доходен подход.
1.3.	Номинално и реално изражение на БВП, потенциален и фактически БВП.
1.4.	Други макроикономически променливи.
1.5.	Предимства и недостатъци при измерването на икономическата активност чрез БВП.
ТЕМА 2. СЪВКУПНО ТЪРСЕНЕ И СЪВКУПНО ПРЕДЛАГАНЕ	
2.1.	Същност, крива и фактори на съвкупното търсене.
2.2.	Функция и крива на съвкупното предлагане в краткосрочен и в дългосрочен период.
2.3.	Фактори, изместващи кривите на съвкупното предлагане.
2.4.	Същност, видове и параметри на макроикономическото равновесие.
ТЕМА 3. МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ: КЛАСИЧЕСКИ И КЕЙНСИАНСКИ ПОДХОД	
3.1.	Класическият подход и пазарното саморегулиране. Законът на Сей.
3.2.	Класическият модел на равновесие при пълна заетост.
3.3.	Кейнсианска критика на класическия подход.
3.4.	Равновесие при безработица и необходимостта от държавна намеса.
ТЕМА 4. СТОПАНСКИ КОЛЕБАНИЯ, ДЕЛОВИ ЦИКЪЛ И ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ	
4.1.	Теоретична интерпретация на стопанския цикъл.
4.2.	Основни фактори, параметри на фазите и механизъм на протичане на бизнес цикъла.
4.3.	Същност, показатели и фактори на икономическия растеж.
4.4.	Съвременни аспекти на икономическия растеж и последиците от него.
ТЕМА 5. БЕЗРАБОТИЦА	
5.1.	Безработицата и нейните показатели.
5.2.	Форми на безработица. Естествено равнище на безработица.
5.3.	Теории за безработицата - неокласическа и кейнсианска теории за безработицата.
5.4.	Последици от безработицата и мерки на политиката по заетостта.
ТЕМА 6. ИНФЛАЦИЯ	
6.1.	Същност и измерване на инфлацията.
6.2.	Видове инфлация и причини за инфлацията – инфлация на търсенето, инфлация на разходите и инфлация като паричен феномен.
6.3.	Последици от инфлацията и антиинфлационна политика.
6.4.	Взаимовръзка между инфлация и безработица – криви на Филипс.
ТЕМА 7. СЪВКУПНИ РАЗХОДИ	
7.1.	Елементи на съвкупните разходи.
7.2.	Функция на потреблението и функция на спестяването.
7.3.	Функция на инвестициите и принцип на акселератора.
7.4.	Държавни разходи и чист износ – същност, фактори.

7.5.	Функция на съвкупните разходи.
ТЕМА 8. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАВНОВЕСНИЯ ОБЕМ НА БРУТНИЯ ПРОДУКТ В ПРОСТИЯ КЕЙНСИАНСКИ МОДЕЛ	
8.1.	Основни допускания на простия кейнсиански модел.
8.2.	Подходи при определяне равновесния обем на брутният продукт: подходът „продукт – разходи“ и подходът „спестяване – инвестиции“.
8.3.	Изменения във функцията на съвкупните разходи и макроикономическото равновесие – промени в автономните разходи и в пределната норма на изразходване на дохода.
8.4.	Мултипликаторът-същност, значение и видове.
ТЕМА 9. ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА.	
9.1.	Същност и инструменти на фискалната политика.
9.2.	Влияние на фискалните инструменти (държавни разходи и данъчно облагане) върху съвкупното търсене.
9.3.	Разриви в БВП и видове фискална политика - експанзивна и рестриктивна фискална политика.
9.4.	Вградените стабилизатори на фискалната политика.
9.5.	Ефективност на фискалната политика.
ТЕМА 10. БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ И ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ	
10.1.	Същност на бюджета и видове бюджет
10.2.	Бюджетен дефицит и източници на финансирането му
10.3.	Същност, класификация и измерване на държавния дълг
10.4.	Възгледи за тежестта на дълга
ТЕМА 11. ПАРИ И ПАРИЧЕН ПАЗАР	
11.1.	Произход, функции, същност и видове пари.
11.2.	Предлагане на пари: Депозитна мултипликация, крива на паричното предлагане.
11.3.	Търсене на пари: теории, крива на търсене на пари
11.4.	Равновесие на паричния пазар
ТЕМА 12. ПАРИЧНА ПОЛИТИКА	
12.1.	Парите и общото макроикономическо равновесие – взаимодействие между номиналния и реалния сектор
12.2.	Статут, функции и институционално утвърждаване на Централната банка.
12.3.	Цели и инструменти на паричната политика на Централната банка.
12.4.	Парична политика при валутен борд
ТЕМА 13. МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ И ВЪНШНОТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА	
13.1.	Същност, структура и предпоставки на международната търговия
13.2.	Принцип на абсолютните и на сравнителните предимства в международната търговия.
13.3.	Неокласически анализ на сравнителните предимства и търговското равновесие. Източници на сравнителни предимства
13.4.	Външнотърговска политика – същност, видове и инструменти

ТЕМА 14. ВАЛУТЕН КУРС И ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС	
14.1.	Валутен пазар и валутен курс.
14.2.	Основни характеристики на валутния пазар.
14.3.	Реален валутен курс и нетен износ.
14.4.	Обща характеристика, структура и салда в платежния баланс

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Макроекономика“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- *учебни ресурси – електронни учебни материали, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници;*
- *учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствените периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат разписание, база от данни, урок, форум, тестове за самоконтрол и контрол и чат.*

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Текущи тестове по определени теми	10	60
1.2.	Обобщаващ тест	1	50
Общо за семестриален контрол:		11	110
2.	Сесиен(краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	115
Общо за сесиен контрол:		1	115
Общо за всички форми на контрол:		12	225

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

Електронни учебни материали по дисциплината „МАКРОИКОНОМИКА“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна:

1. Макроикономика - учебник за студентите от дистанционно обучение в Икономически университет – Варна, под общата редакция на доц. д-р В. Гаргов, ВАРНА, 2015 г.
2. Макроикономика-учебно помагало за студентите от дистанционно обучение в Икономически университет – Варна, под общата редакция на гл. ас. д-р Т. Иванова, ВАРНА, 2015 г.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Макроикономика. Авт.кол. под ред. на проф. Вл. Владимиров, Варна, СТЕНО, 2014.
2. Колев и др. Макроикономика. Сборник тестове, задачи, въпроси. ИК “СТЕНО”, Варна, 2016.
3. Case, Karl E., Ray C. Fair, and Sharon M.Oster. Principles of Economics. 10th ed. Prentice Hall, 2011
4. Parkin, Michael. Macroeconomics (10th Edition), Prentice Hall, 2012.
5. Макконелл, Р. Кэмпбелл, Брю, Л.Стэнли, Флинн М.Шон. Экономикс. Принципы, проблемы и политика. Инфра-М, Москва, 2011.
6. Кейнс, Дж. М. Обща теория на заетостта, лихвата и парите, София, Издателство: Princeps, 2001
7. Якимова, Ив. и др. Социално-икономически измерения на рецесионната българска икономика в периода 2008 - 2013 г. [Монография], СТЕНО, Варна, 2014.
8. Тодоров, В. Роля на паричната политика за възникване на финансовата криза в САЩ от 2007-2009 г. // Известия на Икономически Университет – Варна, Наука и икономика, N 2, 2012, с.63-73.